

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11P/39/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814214219
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3814214219.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudkyňou JUDr. Ľudmilou Škvaridlovou v právnej veci navrhovateľky L. E. nar. X.X.XXXX, bytom I. XXX proti odporcovi I. E. nar. XX.X.XXXX, bytom tamtiež, zast. opatrovníkom D. G., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Prievidza o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu takto

r o z h o d o l :

Manželstvo účastníkov L. E., rod. A. nar. X.X.XXXX a I. E. nar. XX.X.XXXX, uzavreté dňa XX.X.XXXX na Matričnom úrade v G., zapísané v knihe manželstiev Obvodného úradu Prievidza, v Matrike v G., vo zväzku XX ročník XXXX na strane XX pod poradový číslom XXX r o z v á d z a .

Maloletú S. E. nar. X.X.XXXX na čas po rozvode z v e r u j e do osobnej starostlivosti navrhovateľky.

Odporca je p o v i n n ý platiť na výživu maloletej mesačne sumou 100 eur, vždy do 15-teho dňa v tom-ktorom mesiaci, vopred k rukám navrhovateľky.

Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť štátu na účet Okresného súdu Prievidza súdny poplatok v sume 66 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala rozvodu manželstva s odporcom na tom základe, že odporca požíva alkoholické nápoje, pod vplyvom ktorých je agresívny a fyzicky ju napádal. Manželstvo považuje už 22 rokov za neusporiadané, nakoľko odporca sa nevenoval rodine, peniaze používal na hracie automaty, bral si pôžičky a dopustil sa manželskej nevery. Neplní si vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu. Navrhovateľka nemá k nemu žiadny citový vzťah. V januári 2014 odišiel zo spoločnej domácnosti a odvtedy ho nevidela. Navrhovateľka nemá žiaden príjem.

Žiadala zveriť maloleté dieťa do svojej osobnej starostlivosti a odporcovi určiť povinnosť platiť na jeho výživu mesačne sumou 100 eur.

Odporca návrh na adrese označenej v návrhu neprevzal, s poznámkou poštového doručovateľa adresát neznámy.

Súd zisťoval dostupnými prostriedkami súdu, kde sa odporca t. č. fyzicky zdržiava a kde má hlásený pobyt. Úrad práce súdu oznámil, že odporca bol evidovaný na úrade práce od 1.10.2010 do 19.1.2014. Jeho trvalý pobyt je hlásený v obci Šútovce č. 154 od 15.1.1981. Nie je vo väzbe ani vo výkone trestu. Podľa zistení Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza je poberateľom úrazovej renty. Podľa zistení ORPZ SR Prievidza odporca sa na adrese trvalého pobytu označeného v návrhu nezdržiava a v januári 2014 odišiel do Českej republiky do mesta Y. za prácou. Obvodný súd pre Prahu 7 oznámil súdu, že menovaný nemá hlásený pobyt v Českej republike. Keďže sa súdu nepodarilo opakovane doručiť návrh a predvolanie odporcovi na adresu v návrhu ako trvalý pobyt, súd uznesením zo dňa 5.12.2014 odporcovi ustanovil opatrovníka D. G., súdnu tajomníčku Okresného súdu Prievidza, ktorá bude hájiť záujmy odporcu v tomto konaní.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, oboznámil listinné dôkazy - potvrdenie obecného úradu č.l.3, rodný list a sobášny list č.l. 11, oznámenie úradu práce č.l. 19, lustrácia registra obyvateľov č.l. 20-21, doplnený návrh č.l. 26, oznámenie sociálnej poisťovne č.l. 29, oznámenie ORPZ SR č.l. 30, doplnený návrh navrhovateľky č.l. 32, oznámenie soc. poisťovne č.l. 37, oznámenie Obvodného súdu pre Prahu 7 č.l. 38, uznesenie OS Prievidza č.l. 41, oznámenie soc. poisťovne č.l. 42, oznámenie úradu práce - správa o šetrení č.l. 43-44 a pripojený spis OS Prievidza č. k. 9P 76/2013 a zistil tento skutkový stav:

Účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa 15.8.1992 na Matričnom úrade v G.. Navrhovateľka je slovenskej národnosti. Z ich manželstva sa narodila dňa 2.5.1999 podľa rodného listu aj S. E., ktorá je maloletá. Ďalšie dve deti sú plnoleté.

Ich posledné spoločné bydlisko je obec I. č. XXX.

Z výsluchu navrhovateľky súd zistil, že odporca odišiel zo spoločnej domácnosti v januári 2014 a odvtedy s ním nie je v kontakte. Nevedela uviesť, kde sa odporca t. č. fyzicky zdržiava, lebo sa nestretáva s jeho rodinou a nemá o ňom žiadne informácie. Z ich manželstva sa narodili tri deti, dcéra K. je maloletá a dvaja synovia sú plnoletí. Syn vo veku 22 rokov študuje medicínu v Prahe a ďalší syn vo veku 20 rokov študuje matematiku a fyziku v Českej republike. Obidvaja synovia si privyrábajú brigádami, aby mohli študovať. Synom neposkytuje žiadne finančné prostriedky, pretože ich nemá. Obidvaja synovia jej finančne nepomáhajú. Starší syn navštevuje matku dvakrát do roka a mladší syn v roku 2014 doma nebol. Účastníci konania bývajú v rodinnom dome patriaci do vlastníctva súrodencom odporcu. Navrhovateľka nevedela uviesť, či na rodinnom dome má spoluvlastnícky podiel aj odporca. V rodinnom dome býva spolu s maloletou dcérou S.. Navrhovateľka je vyučená krajčírka a t. č. nikde nepracuje. Naposledy pracovala v spoločnosti Yazaki Debnár Slovakia v roku 2008. Je nezamestnaná a evidovaná na úrade práce. Nemá žiadny príjem. Nepoberá dávku v hmotnej núdzi. Finančne jej občas pomáha brat. Mesačne spláca úvery odporcu vo výške 300 eur. Nemá žiadnu pôžičku. Zostáva jej mesačne na živobytie 40 eur. Spolu s dcérou žijú len z renty, ktorú dostáva odporca vo výške 580 eur. Navrhovateľka má dispozičné právo k účtu odporcu a z tohto účtu peniaze vyberá a hradí základné životné potreby. Maloletá dcéra S. chodí na Základnú školu do Bojníc, kde cestuje autobusom. V škole sa nestravuje. Nemá žiadne mimoškolské aktivity, ktoré by boli spolplatnené. Jej zdravotný stav je dobrý. Odporca požíval počas spolžitia vo zvýšenej miere alkoholické nápoje, pod vplyvom ktorých ju fyzicky napadol, čo oznámila na políciu. Napadal ju fyzicky aj keď nebol pod vplyvom alkoholu. Fyzické napadnutia oznámila na políciu, ale nikdy z toho nič nebolo. Podľa navrhovateľky odporca ju fyzicky napadol z toho dôvodu, že ľudia všeličo na ňu narozprávali, že si chodí kupovať alkohol a tiež chodí za inými chlapmi. Tieto tvrdenia však neboli pravdivé. Navrhovateľka pripravuje stravu maloletej každý deň do školy a občas navarí. Pomáha si z toho, čo dopestuje. V minulosti mala vysoký tlak, ale teraz nemá zdravotné problémy. Mesačne platí inkaso za rodinný dom a dlžoby nemá. Odporca má úvery z nebankových subjektov a peniaze z úveru použil na alkohol a na automaty. Podľa nej bol závislý na alkohole aj na automatoch. Synovia sa s odporcom v Českej republike nestretávajú. Maloletá sa na odporcu nepýta a nemá ho rada, lebo bola svedkom ako sa odporca k nej správal. Nechce sa s ním stretnúť. Trovy konania neuplatnila.

Kolíznym opatrovníkom vykonaný šetrenie u navrhovateľky, pričom nedostatky zo strany navrhovateľky zistené neboli, hoci žije s maloletou skromne. Navrhovateľke sa nepodarilo vybaviť náhradné výživné, ale úrad práce, sociálnych vecí a rodiny jej bude nápomocný pri vybavení náhradného výživného, nakoľko je to v záujme navrhovateľky.

Kolíznym opatrovníkom sa k návrhu o rozvod pripojil vzhľadom na správanie odporcu. Navrhol zveriť maloletú do osobnej starostlivosti navrhovateľky a ponechať výšku výživného v sume 100 eur tak, ako súd upravil v predchádzajúcom konaní. Úpravu styku nenavrhol.

Z predložených listín založených v súdnom spise súd zistil, že odporca bol evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie od 1.10.2010 do 19.1.2014. Navrhovateľka je evidovaná od 7.1.2009 a evidencia trvá doposiaľ.

Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že maloletá XX/XXXX, e žiačkou 9.ročníka Základnej školy v Nitrianskom Rudne. Učí sa veľmi dobre a do školy dochádza autobusom. V škole sa nestavuje a stravuje sa doma. Po ukončení základnej školy má záujem študovať na gymnáziu alebo na Hotelovej akadémii v Prievidzi. Okresný súd Prievidza upravil výšku výživného v rozsudku zo dňa 21.1.2014 č. k. 9C 76/2013, kde odporcovi určil platiť na výživu maloletej mesačne sumou 100 eur. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 7.3.2014. Kolízny opatrovník zhodne s tvrdením matky uviedol, že otec opustil spoločnú domácnosť v januári 2014 a odvtedy sa s navrhovateľkou a s deťmi nekontaktoval. Synovi X. zanechal bankomatovú kartu k účtu kam mesačne prichádza renta vo výške 580 eur. Otec domácnosť opustil zrejme pod vplyvom oznámenia o podozrení zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby, ktorý podal orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na základe informácií získaných pri výkone terénnej sociálnej práce. Informácie o výsledku šetrenia kolízny opatrovník nemá. Podľa vyjadrenia matky však vyšetrovanie bolo zastavené, nakoľko synovia odmietli vypovedať a maloletú XXX vyšetrovateľ odmietol vypočuť, pretože nemá ešte 15 rokov. Otec si vyživovaciu povinnosť neplní určenú súdom. Domácnosť navrhovateľky navštevujú zamestnanci nebankových spoločností, ktoré žiadajú peniaze z pôžičiek, ktoré si vzal odporca bez vedomia navrhovateľky. Navrhovateľka okrem renty nemá k dispozícii žiadny iný príjem. Z uvedenej renty hradí náklady na domácnosť a 180 eur odchádza z titulu exekúcie. Keď matka zaplatí dlžné splátky a uhradí náklady na bývanie, zostane jej suma 40 eur. Navrhovateľka zistila, že odporca si vzal pôžičku aj na jej meno. Spoločnosť Provident od nej žiada pôžičku v splátkach. Navrhovateľka poberá rodinný prídavok vo výške 23,52 eur, ktorý jej prichádza na účet maloletej. Náhradné výživné si doposiaľ nevybavila pre maloletú, lebo nastal problém na polícii. Má záujem si vybaviť toto výživné podaním trestného oznámenia na odporcu, ktorý si vyživovaciu povinnosť neplní.

Súd rozsudkom zo dňa 21.1.2014 č. k. 9C 76/2013 zveril maloletú S. nar. 2.5.1999 do osobnej starostlivosti matky a otcovi určil povinnosť platiť na výživu maloletej mesačne sumou 100 eur, vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje. Súd styk neupravil. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 7.3.2014.

Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že v čase rozhodnutia o úprave práv a povinností k maloletej S., otec maloletej nikde nepracoval, požíval alkohol a bol agresívny. Otec sa na starostlivosti maloletej nepodieľal. Odcestoval do Českej republiky a rodine sa neozval.

Súd zhodnotením skutkového stavu dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je podaný dôvodne.

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 23 ods.1 cit. zákona, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods.2 cit. zákona, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 23 ods. 3 cit. zákona, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 24 ods.1 cit. zákona, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Z vykonaného dokazovania, predovšetkým zo skutočností tvrdených v návrhu navrhovateľkou, jej výpovede a zo správy kolízneho opatrovníka a z opatrovníckeho spisu súdu vyplynulo, že manželstvo účastníkov bolo neusporiadané v dôsledku požívania alkoholických nápojov zo strany odporcu, ktorý bol agresívny a navrhovateľku i fyzicky napádal. Svedkom týchto fyzických útokov bola i maloletá S.. Tieto skutočnosti potvrdil i kolízny opatrovník, ktorý pri vykonaní o šetrení mal poznatky o správaní odporcu. Manželstvo účastníkov neplní rok spoločenský účel, na ktorý bolo vytvorené, nakoľko účastníci spolu nežijú od januára 2014, lebo odporca opustil spoločnú domácnosť a t. č. sa nachádza v Českej republike na neznámom mieste. Navrhovateľka ani rodina odporcu nepoznajú jeho pobyt, ktorý sa s rodinou a deťmi nekontaktuje. Odporca si neplní ani vyživovaciu povinnosť voči maloletej, ktorá bola určená v opatrovníckom konaní vo výške 100 eur mesačne. Navrhovateľka sa dostala do ťaživej ekonomickej a sociálnej situácie, nakoľko nemá žiadny mesačný príjem a žije len z renty odporcu, ktorá je vo výške 580 eur. Z tejto sumy platí poplatky spojené s prevádzkovaním rodinného domu, platí náklady spojené s výživou maloletej a tiež hradí všetky náklady s chodom domácnosti. Okrem týchto nákladov platí aj splátky na úveroch, ktoré mal odporca a ktoré sú zrážané z tejto renty vo výške 180 eur. Navrhovateľka má minimálnu sumu na prežitie a finančne jej pomáha občas len brat a stravovanie zabezpečuje z úrody pôdy, ktoré si sama dopestovala. Vzhľadom na postoj odporcu, ktorý nemá záujem o kontakt s navrhovateľkou a s maloletou, nie je ani nádej, aby manželstvo v budúcnosti bolo funkčné a obnovili sa funkcie manželstva. Odporca neprejavil záujem o výchovu maloletej a tiež sa s rodinou nekontaktuje žiadnym spôsobom a ani prostredníctvom synom žijúcich v Českej republike.

Súd dospel k záveru, že v danom prípade ide o kvalifikovaný rozvrat manželstva, príčinu súd ustálil na stranu odporcu, ktorý sa agresívne správal vo vzťahu k navrhovateľke, fyzicky ju napádal, čo potvrdil aj kolízny opatrovník vo svojej správe.

Z týchto dôvodov súd návrhu navrhovateľky vyhovel ako dôvodný.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods.2 cit. zákona, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods.3 cit. zákona, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods.4 cit. zákona, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods.5 cit. zákona, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 cit. zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

O úprave práv a povinností súd rozhodol v súlade s rozsudkom okresného súdu v opatrovníckom konaní, kedy súd zveril maloletú S. do osobnej starostlivosti navrhovateľky, nakoľko neboli zistené žiadne nedostatky pri výchove maloletej. Súd vychádzal predovšetkým zo správy kolízneho opatrovníka, ktorý podrobne uviedol vo svojej správe pomery v domácnosti navrhovateľky. Hoci navrhovateľka žije s maloletou v skromných podmienkach, domácnosť je udržiavaná na požadovanej úrovni a o maloletú sa stará.

Súd určil výšku výživného v intenciách rozsudku v opatrovníckom konaní, kedy súd určil výživné na maloletú vo výške 100 eur. Keďže sa pomery na strane odporcu nezmenili, je poberateľom renty vo výške 580 eur, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Iný príjem u odporcu súd nezistil.

O trovách konania rozhodol podľa § 144 veta prvá O.s.p., v zmysle ktorého pri rozvoze manželstva účastníci zásadne nemajú právo na náhradu trov konania.

O zaplatení súdneho poplatku rozhodol podľa § 2 ods.2 z. č. 71/1992 Zb. - o súdnych poplatkoch v platnom znení, nakoľko súd navrhovateľku oslobodil od zaplatenia súdneho poplatku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecným náležitostiam (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 O.s.p.).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.